

Uit de Bussumse Historie

'A:S Het kerkye tot bussum in 't gooy: met een houten toorn Ao 1728'

schreef Andries Schoemaker (1660 - 1735) met oud-Hollandse hanenpoten onder zijn ingekleurde tekening van het kerkje op de hoek van de Kapelstraat en de Kerkstraat. Schoemaker was een Amsterdamse lakenkoopman die op zijn vele reizen door het land, zijn grote passie, het verzamelen van historische en topografische informatie kon uitoefenen.

Daarbij noteert hij, samen met gegevens uit boeken en plaatselijke geschriften en met wat hij hoorde van vrienden of van mensen ter plaatse, historische gegevens en anekdotes. Naast het verzamelen, maakte Schoemaker ook zelf een groot aantal tekeningen van plaatsen waar zijn reizen hem heen voerden, de met waterverf ingekleurde tekeningen tonen een wat onbeholpen kinderlijke stijl. De

tekening van het Bussumse kerkje voorzag hij van een uitvoerige aantekening, waaruit blijkt dat zijn belangstelling naast die voor het kerkje, ook uitging naar het vertier van de dorpsjeugd:

'Bussum een dorp in 't gooy gelegen op de wegh van naarden naar sgraveland: is een klyn dorp: de inwoonders aldaar generen haar met den ackerbouw: het heeft een klyn kerkye met een hout toorn: staand op een hoogte wanneer de jongeluden in dat dorp vrolyk plagten te wesen (gelyk ik in myn jonge tyt steeds heb bygewoont) en een huys verkoren hebben om by malkander te komen: word het rondom bekent gemaakt (dat het jong spel soo werd het genaampt) in dat huys sal gehouden worden: daar vergaderen alle de jonge vrouw luyde die genegen syn om een vrolyken avond

te hebben by den anderen: en gaan in twee ryen aan de deyr: of deuren staande vryers die genegen syn om int jong spel te gaan: gaan dan tussen de Rye vrysters door: en nemen der een by de hand: gaan in huysen dansen dan te samen eens: soo nu de vryer behagen in dat meysyen heeft hout hy zig met haar die avond op: sooniet brengt se wederom buiten in de ry: indien der die dan noch zyn: en bedankt haar op syn boers'.

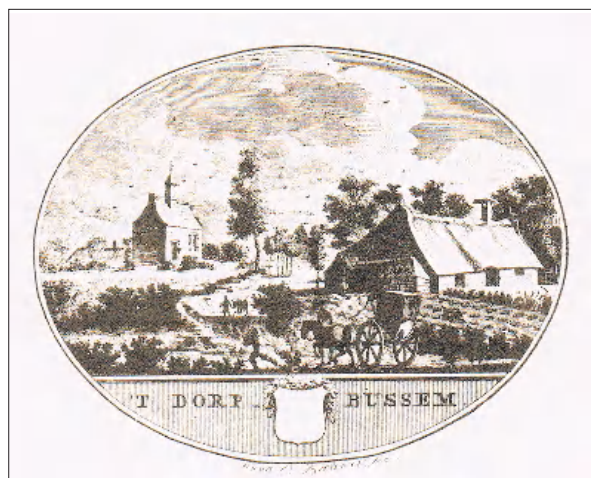
In de geschiedenis van Bussum staat het in 1520 gebouwde kerkje bekend als 'de kapel'. In 1610 werd het torentje voorzien van een luidklok met in de slagrand de inscriptie: 'Soli Deo Gloria, Arent van der Put me fecit 1610' (Alleen God zij eer, Arent van der Put heeft me gemaakt), het klokje is helaas spoorloos verdwenen. Tot ongeveer het

jaar 1700 maakten zowel katholieken als hervormden gebruik van de kapel. Daarna fungeerde het gebouwtje voornamelijk als opslagruimte, onder andere voor brandspuit en lijkbaar. In 1761 werd voor honderd en zes gulden een uurwerk aangeschaft dat in het houten torentje van de 'reeds zo lang tot bergplaats verlaagde' oude kapel werd geplaatst. In zijn oorspronkelijke vorm komt de kapel nog voor op de kopergravure 't Dorp Bussum' (1795) van Anna C. Brouwer. In 1827 kwam de kapel ter beschikking van de toenemende aantal hervormden die, vanwege de beperkte ruimte, er in 1830 een grotere kerk vóór lieten bouwen. Een anonieme tekening uit 1860 laat

zien, dat door nieuwe aanbouw de oude kapel tamelijk in de schaduw werd gesteld.

BEN KONING

 **Historische Kring
Bussum**

Huizerweg 54 - 1402 AD Bussum
Telefoon 035 691 29 68
www.historischekringbussum.nl
hist.kring.bussum@planet.nl